

۱۲۴۰ شماره چاپ
۵۱۸ شماره ثبت

دوره نهم - سال سوم
تاریخ چاپ ۱۳۹۳/۸/۲۱

یک فوریتی

طرح بهینه‌سازی مصرف آب شرب

(دوفوریت این طرح در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۳/۸/۴ به تصویب نرسید.)

کمیسیونهای ارجاعی

اصلی: عمران

فرعی: آموزش، تحقیقات و فناوری- اقتصادی- انرژی- برنامه و بودجه و محاسبات- بهداشت و درمان- شوراهای امور داخلی کشور- صنایع و معادن- فرهنگی- کشاورزی، آب و منابع طبیعی

معاونت قوانین

اداره کل تدوین قوانین

با سمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
احتراماً طرح ذیل که به امضای ۳۳ نفر از نمایندگان رسیده است،
جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌گردد.

مقدمه (دلایل توجیهی):

در حال حاضر تعداد زیادی از شهرهای بزرگ و کوچک کشور با بحران کمبود آب شرب مواجه می‌باشند که دلایل آن کاهش نزولات جوی و برداشت بیش از حد از منابع آب سطحی و زیرزمینی می‌باشد. لازم به توضیح است که سرانه آب تجدیدشونده در ایران از سال ۱۳۳۵ تا سال ۱۳۹۲ بیش از پانصد درصد (٪۵۰) کاهش یافته است و همچنین مصرف سرانه مشترکین در ایران در مقایسه با سایر کشورهای جهان بسیار بالا است.

علت اصلی کم آبی در کشور:

- کاهش نزولات جوی

- برداشت بیش از حد از منابع آب سطحی و زیرزمینی

عوامل تشدیدکننده کم آبی:

- رشد جمعیت و آب مورد نیاز برای اجرای سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری به منظور افزایش جمعیت کشور طی سالهای آتی

- افزایش رفاه در اثر توسعه و در نتیجه افزایش مصرف آب شهری و

صنعتی

- توسعه نامتقارن سامانه‌های تأمین و توزیع به ویژه سامانه‌های

ذخیره‌سازی در شبکه

- افزایش میزان حداکثر دما و همچنین مدت زمان دوام آن

- پایین بودن تعرفه‌های آب

وضعیت اقلیمی کشور و میزان آب:

متosط بارندگی در آسیا = ۶۴۵ میلی متر در سال

متosط بارندگی در دنیا = ۷۵۰ میلی متر در سال

متosط بارندگی در ایران = ۲۱۴ میلی متر در سال (سال آبی ۹۳-۹۲)

همانگونه که مشاهده می‌شود متosط بارندگی سالانه در کل کشور حدود

سی و یک درصد (٪۳۱) متosط بارندگی آسیا و بیست و هشت درصد (٪۲۸)

متosط بارندگی جهان است. به این مسأله، توزیع ناهمگن بارش در سطح

کشور را نیز باید افزود. کشور ایران از لحاظ جغرافیایی در کمرنگ خشک و

نیمه‌خشک کره زمین واقع شده و نود درصد (٪۹۰) از مساحت آن جزء مناطق

خشک و نیمه‌خشک است، به شکلی که پنجاه و شش درصد (٪۵۶) از مجموع

بارندگی سالانه ایران، تنها در سی درصد (٪۳۰) از پهنه کشور می‌بارد و اگر

نگاهی به متosط بارندگی کلان شهرهای کشور طی چهل سال گذشته بیندازیم،

می‌بینیم که بندرانزلی با (۱۶۷۵) میلی متر و یزد با (۵۳) میلی متر بیشترین و

کمترین مقدار را داشته‌اند.

سرانه آب تجدیدشونده در ایران در سال ۱۳۳۵ (۶۷۰) متر مکعب بوده که طی یک روند کاهشی در حال حاضر به حدود (۱۳۰۰) متر مکعب رسیده است یعنی بیش از پانصد درصد (۵٪) کاهش فقط در مدت (۵۸) سال

چالشهای کلان صنعت آب و فاضلاب شهری و روستایی

چالش نخست: مباحث مصارف آب

- افزایش تقاضای آب به دلیل رشد جمعیت، تغییر مصارف (کاربری) و توسعه بی‌رویه شهرها و به تبع آن افزایش تعداد انشعابات آب (بهویژه مسکن مهر)
- پیش‌بینی سیاست‌های افزایش جمعیت کشور برای سالهای آتی
- توزیع نامozون جمعیت، پدیده شهرنشینی و رشد حاشیه‌نشینی در اطراف شهرهای بزرگ
- عدم تناسب رشد جمعیت با رشد زیرساختهای آب و فاضلاب (ناشی از عدم رعایت ضوابط طرحهای جامع)
- نازل بودن تعریف آب در مقایسه با سایر خدمات شهری (در حال حاضر فقط سی درصد (۳٪) قیمت تمام شده از مشترکین أخذ می‌گردد)

چالش دوم: مباحث مالی

- عدم تخصیص به موقع و کامل اعتبارات مورد نیاز جهت توسعه زیرساختهای آب و فاضلاب

- عدم امکان نگهداری و بهره‌برداری مناسب به دلیل واقعی نبودن تعرفه‌ها و عدم وجود ردیف اعتبار بهره‌برداری (ニاز سالانه حدود ۷.۵۰۰ میلیارد ریال)
 - به تعویق افتادن بازسازی و ارتقای به موقع تأسیسات آب شرب (ニاز انباشته بالغ بر ۳۰.۰۰۰ میلیارد ریال)
 - کمبود ظرفیت مخازن ذخیره آب در شبکه توزیع شهری (۲/۶ میلیون متر مکعب کمبود مخزن ذخیره در شهرها)
 - عدم امکان کاهش هدررفت آب به میزان تعهدشده در برنامه پنجم توسعه کشور (سالیانه ۱/۷ درصد) در شبکه‌های توزیع (ニاز به ۴.۰۰۰ میلیارد ریال اعتبار به ازای یک درصد کاهش)
 - نیاز به انتقال آب از راه دور و در نتیجه افزایش طول خطوط انتقال، پمپاژ و افزایش هزینه‌های تعمیر و نگهداری
- چالش سوم: مباحث تأمین آب شرب**
- کاهش آبدھی منابع تأمین آب شرب در اثر تداوم خشکسالی برای چهاردهمین سال متوالی
 - تغییر رژیم و توزیع ناهمگن بارندگی
 - برداشت بیش از حد از منابع آب تجدیدپذیر کشور (بیش از هشتاد درصد ۱/۸۰)
 - کمبود آب شرب به میزان (۳۸) متر مکعب در ثانیه در (۵۱۷) شهر کشور با توجه به کاهش تولید و افزایش مصرف آب (در اوچ مصرف)

چالش چهارم: مباحثت کیفیت آب شرب

تأثیرپذیری کیفیت آب شرب در اثر:

- استفاده بی رویه و غیراصولی از سموم و کودهای شیمیایی کشاورزی و ورود زهکشهای آن به منابع تأمین آب
- دفع ناصحیح فاضلابها و پسماندهای شهری و صنعتی
- افزایش غلظت آلاینده‌های آب در اثر بیلان منفی منابع آب زیرزمینی (شوری، نیترات و فلزات سنگین)

چالش پنجم: مباحثت بازچرخانی پساب

- عدم تکمیل تأسیسات فاضلاب و فرسودگی و قدمت بالای برخی از تأسیسات در دست بهره‌برداری و عدم توان مالی شرکتهای آب و فاضلاب جهت ارتقاء و به روزرسانی آن‌ها (نیاز به ارتقای شصت تصفیه‌خانه فاضلاب و ۱۵۰۰ کیلومتر شبکه فاضلاب)

- دفع ناصحیح فاضلابها و پسماندهای شهری و صنعتی
- افزایش غلظت آلاینده‌های آب در اثر بیلان منفی منابع آب زیرزمینی (شوری، نیترات، فلزات سنگین)

وضعیت منابع مدهای مهم آب شرب در سال آبی ۹۲-۹۳ تا تاریخ ۱۳/۶/۳۱

ردیف نام منبع	درصد بر بود		حجم مخزن، MCM		کل خروجی، MCM		کل ورودی، MCM		ردیف نام منبع	
	سال قبل	سال جاری	سال قبل	سال جاری	سال قبل	سال جاری	سال قبل	سال جاری	سال قبل	سال جاری
۱- سفیدرود	۷۸۴۲-	۷۱۶۰	۷۹۸	۱۱۸۲	۱۰۲۸	۰.۵۱	۰.۹۰	۰.۳۰	۰.۱۳	۱.۰۰
۲- لار	۷۰۰۱-	۷۲۷	۷۲۷	۷۶۳	۲۲.۱	۰.۸۵	۰.۷۴	۰.۱۹	۰.۰۷	۹۷۰
۳- طالقان	۷۰۰۷-	۷۲۹۰	۷۲۸۷	۱۱۳۸	۱۶۶.۶	۰.۷۸	۰.۷۹	۰.۳۹	۰.۱۶	۴۲۰
۴- کوثر	۷۱۷-	۷۸۶.۲	۷۸۷.۲	۴۹۰.۰	۳۷۹.۳	۱.۹۶	۲.۳۶	۰.۰۱	۰.۰۲	۵۸۱
۵- گارشان	۷۰۰۲-	۷۶۹.۹	۷۶۰.۳	۲۷۷.۰	۲۵۱.۳	۰.۳۱	۰.۲۴	۰.۰۰	۰.۰۱	۵۰۰
۶- استقلال	۷۱۳.۱-	۷۲۸.۸	۷۲۸.۷	۷۶۷	۶۶.۳	۰.۷۷	۰.۷۸	۰.۰۰	۰.۰۱	۲۸۸
۷- کمال صالح	۷۰۰۹-	۷۲۷.۱	۷۲۱.۰	۲۶.۱	۶۰.۰	۰.۱۳	۰.۱۳	۰.۰۰	۰.۰۰	۱۰۰
۸- شهرچای	۷۱۹.۷-	۷۳۹.۰	۷۲۹.۷	۱۰۲.۹	۱۰۰.۳	۰.۸۰	۰.۷۴	۰.۳۱	۰.۱۲	۲۲۰
۹- زاینده رود	۷۱۰.۷۳-	۷۱۱.۷	۷۱۱.۰	۱۳۰.۷	۶۱۶.۷	۱.۸۷	۲.۱۰	۰.۴۷	۰.۳۷	۱,۲۶۳
۱۰- درودزن	۷۱۰.۷-	۷۱۲.۷	۷۲۶.۷	۴۱۸.۶	۳۳۲.۱	۰.۷۲	۰.۷۳	۰.۷۷	۰.۱۲	۹۶۰
۱۱- کرج	۷۱۰.۰-	۷۲۳.۶	۷۰۹.۸	۱۲۶.۲	۱۰۰.۰	۱.۰۰	۰.۷۴	۰.۳۱	۰.۳۱	۱۸۳
۱۲- لیبان	۷۱۰.۷-	۷۲۹.۳	۷۰۲.۷	۴۰.۰	۳۹.۹	۰.۸۹	۰.۰۱	۰.۱۸	۰.۰۶	۷۶
۱۳- گلپایگان	۷۱۰.۷-	۷۲۲.۳	۷۲۷.۰	۱۲.۰	۱۲.۵	۰.۷۱	۰.۷۷	۰.۱۸	۰.۱۷	۳۶
۱۴- امیران	۷۱۰.۰-	۷۱۲.۰	۷۲۷.۳	۴.۴	۴.۲	۰.۰۳	۰.۰۴	۰.۰۰	۰.۰۰	۳۶
۱۵- چاه نیمه	۷۰۰.-	۷۲۷.۱	۷۲۵.۷	۱۷۸	۴۹۸.۳	۰.۴۸	۲.۴۳	۰.۰۳	۰.۰۰	۷۰۹
۱۶- دوستی	۷۱۰.۰-	۷۲۴.۲	۷۲۶.۲	۴۲۷.۲	۳۳۲.۶	۱.۲۱	۰.۹۰	۰.۷۶	۰.۰۵	۱,۲۰۱
۱۷- طرق	۷۱۰.۰-	۷۲۷.۱	۷۳۰.۰	۱۱۸	۱۲.۰	۰.۰۳	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۳۳
۱۸- کاردره	۷۱۰.۰-	۷۲۴.۰	۷۲۱.۰	۶.۶	۶.۳	۰.۰۳	۰.۰۳	۰.۰۰	۰.۰۰	۲۶
	۷۱۰.۰-	۷۲۷.۱	۷۲۷.۱	۳۲۰.۷	۲۷۰.۷	۰.۲۰۸	۰.۲۰۸	۰.۰۷۱	۰.۰۷۱	۰.۷۰۰

لذا طرح ذیل با قيد دوفوریت تقدیم می گردد:

کامران دستجردی - محسنی ثانی - کریمی قدوسی - حیدر پور شهرضاوی -
پخشایش اردستانی - محبی - زمانیان دهکردی - نعمتی - فتح الله حسینی -

صادقی - آصفی - اسماعیلی - کوثری - حقیقت پور - سبحانی نیا - دستغیب -
شفیعی - دواتگری - نقوی حسینی - امیرآبادی فراهانی - عباس رجائی -
آقامحمدی - جوکار - تمیمی - آذین - تأمینی لیچائی - حسن نژاد - شوشتری -
مروی - آشتیانی عراقی - سیدمهدی هاشمی - نجابت - رزم

عنوان طرح:

بهینه‌سازی مصرف آب شرب

- ماده ۱ - شرایط تأمین آب شرب و بهداشت مورد نیاز مناطق جمعیتی شهری و روستایی کشور به سه بخش زیر تقسیم می‌گردد:
- ۱ - شرایط عادی: شرایطی است که در آن منابع آبی موجود برای تأمین آب یک شهر / شهرستان / روستا، بیشتر از میزان آب مورد نیاز در اوج مصرف در یک زمان خاص باشد. این شرایط بسته به سال آبی، قابل تغییر خواهد بود.
 - ۲ - شرایط نتش آبی: شرایطی است که در آن منابع آبی موجود برای تأمین آب یک شهر / شهرستان / روستا معادل (سر به سر) میزان آب مورد نیاز در اوج مصرف در یک زمان خاص باشد. این شرایط بسته به سال آبی، قابل تغییر خواهد بود.
 - ۳ - شرایط بحران آب: شرایطی است که در آن منابع آبی موجود برای تأمین آب یک شهر / شهرستان / روستا کمتر از میزان آب مورد نیاز در اوج مصرف در یک زمان خاص باشد. این شرایط بسته به سال آبی، قابل تغییر خواهد بود.

ماده ۲- تشخیص و اعلام قرار گرفتن هر یک از مناطق جمعیتی کشور در هر یک از شرایط اشاره شده در ماده (۱) بر عهده وزارت نیرو می باشد. وزارت نیرو می تواند به منظور جلوگیری از ایجاد هرگونه وقفه در تأمین آب شرب و بهداشت پایدار مناطق جمعیتی کشور، نسبت به اعمال بهینه سازی مصارف بر اساس شرایط مواد (۳)، (۴) و (۵) این قانون اقدام نماید.

ماده ۳- اقدامات زیر باید در شرایط عادی تأمین آب شرب و بهداشت صورت پذیرد:

۱- دولت موظف است اشاعه فرهنگ مصرف بهینه آب را به صورت مستمر انجام دهد.

۲- سازمان صدا و سیما و جمهوری اسلامی ایران موظف است بدون دریافت هزینه، به طور روزانه برنامه های خاصی برای تبلیغ و آموزش نحوه مصرف بهینه و کاهش مصرف آب، اختصاص دهد.

۳- وزارت آموزش و پرورش با همکاری وزارت نیرو، مصرف بهینه آب را در تدوین کتب درسی و برنامه های آموزشی و پرورشی اعمال نماید.

۴- وزارت راه و شهرسازی و شهرداری های سراسر کشور موظف می باشند نسبت به رعایت دقیق مبحث (۱۶) مقررات ملی ساختمان و نظارت بر تأسیسات آب و فاضلاب داخلی کلیه اماکن در راستای مدیریت بهینه مصرف آب اقدام نمایند.

۵- به شرکتهای آب و فاضلاب اجازه داده می شود نسبت به در اختیار گذاشتن تجهیزات کاهنده مصرف برای مشترکان متفاوضی اعم از خانگی و

غیرخانگی اقدام و هزینه مربوطه را با درج در قبوض آبها، به صورت اقساطی دریافت نمایند.

۶- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است نسبت به پشتیبانی از صنایع تولیدکننده تجهیزات کاهنده مصرف در داخل کشور، اقدام نماید.

۷- وزارت نیرو موظف است نسبت به بازچرخانی پساب خروجی از تأسیسات فاضلاب برای آزادسازی منابع آبی مورد نیاز تأمین آب شرب و بهداشت، اقدام نماید.

۸- کلیه هتلها، بیمارستانها، شهرکها، مجتمع‌های مسکونی، ساختمان‌های دولتی و ادارات، دانشگاهها و سایر مراکز آموزشی و نظایر آن درصورتی که از سامانه‌های بازچرخانی آب و پساب استفاده نمایند، مشمول دریافت مشوقة‌ها و تخفیفات از دستگاه‌های ذیربط خواهند شد. دولت موظف است آیین‌نامه اجرائی این ساز و کار را ظرف سه ماه تهیه و ابلاغ نماید.

۹- سازمان ملی استاندارد موظف است تا با همکاری وزارت نیرو ظرف یک‌سال نسبت به تدوین استاندارد ملی برچسب آب برای لوازم آب‌بر (ماشین لباسشویی، ماشین ظرفشویی، کولر و غیره) و آب‌پخش (کلیه شیرآلات، سردوش حمام، فلاش تانک و غیره) متناسب با شرایط کم آبی کشور و در راستای مدیریت بهینه مصرف آب اقدام نماید.

۱۰- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است ظرف دو سال پس از تدوین استاندارد ملی برچسب آب، کلیه تولیدکنندگان تجهیزات آب‌بر و آب‌پخش داخلی را ملزم به اجرای استاندارد برچسب مذکور نماید.

۱۱- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است از ورود کلیه تجهیزات آب بر و آب پخش پر مصرف (مغایر با الزامات برچسب آب) به داخل کشور جلوگیری نماید.

۱۲- وزارت راه و شهرسازی باید نسبت به اصلاح مبحث شانزده مقررات ملی ساختمان بر مبنای مدیریت بهینه مصرف آب ظرف سه ماه اقدام نماید.

۱۳- شرکت‌های آب و فاضلاب شهری و روستایی فقط در صورت ارائه گواهی مهندسان ناظر عضو سازمان نظام مهندسی ساختمان مبني بر تأیید تأسیسات آب و فاضلاب داخلی ساختمان منطبق با الزامات مدیریت بهینه مصارف مجاز به ارائه انشعاب دائم آب به کلیه مشترکان می‌باشند.

ماده ۴- اقدامات زیر باید در شرایط تنش تأمین آب شرب و بهداشت صورت پذیرد:

۱- آبیاری فضای سبز از ساعت ده الی شانزده ممنوع می‌باشد، مگر آنکه آبیاری توسط سامانه‌های قطره‌ای صورت گیرد.

۲- پر و خالی کردن استخرهای عمومی و خانگی از شبکه توزیع آب ممنوع است.

۳- در اماکن عمومی استفاده از فواره‌ها و آب‌نماها در صورتی مجاز می‌باشد که مجهز به سامانه گردش آب باشد.

۴- استفاده آب از شبکه توزیع جهت کلیه ساخت و سازها ممنوع می‌باشد.

- ۵- وزارت نیرو موظف است در ازای مصارف بیش از بیست متر مکعب در ماه برای کاربری خانگی و بیش از ظرفیت قراردادی در کاربری‌های غیرخانگی علاوه بر نرخ مصوب، موارد ذیل را محاسبه و دریافت نماید:
- ۱-۱- در صورتی که مصرف آب مشترکان معادل یا کمتر از الگوی مصرف باشد (بیست متر مکعب در ماه به ازای هر خانوار)، برابر تعرفه‌های مصوب
- ۱-۲- صورتحساب مشترکان خانگی دارای مصرف الگو تا $(1/5)$ برابر الگوی مصرف برای مازاد مصرف نسبت به الگو، به ازای هر لیتر پنجاه (50) ریال
- ۱-۳- صورتحساب مشترکان خانگی دارای مصرف معادل $(1/5)$ برابر الگوی مصرف به بالا، برای مازاد مصرف نسبت به $(1/5)$ برابر الگو، به ازای هر لیتر یکصد (100) ریال اضافه بر تعرفه‌های بند $(2-5)$
- ۱-۴- صورتحساب مشترکان غیرخانگی دارای مصرف بیش از حجم ظرفیت قراردادی علاوه بر آب بها برای مازاد مصرف نسبت به ظرفیت قراردادی به ازای هر لیتر یکصد (100) ریال
- ۶- انشعابات کلیه مشترکان با مصارف مازاد بر بیست متر مکعب در ماه و ظرفیت قراردادی، در صورت عدم رعایت سقف مصرف اعلام شده پس از دو دوره دریافت مبالغ مازاد، با اعلام اخطار کتبی و عدم توجه به آن، به صورت موقت قطع و باأخذ تعهدنامه کتبی مبنی بر رعایت سقف مصرف اعلام شده، مجدداً وصل خواهد شد. در این حالت هزینه قطع و وصل مجدد بر عهده مشترک می‌باشد.

- ۷- صد درصد (٪۱۰۰) درآمد حاصل از اجرای این لایحه صرف بهینه‌سازی مصرف آب شرب - اصلاح و بازسازی شبکه‌های توزیع آب شهری و روستایی - احداث مخازن ذخیره آب مورد نیاز - اجرای طرح مدیریت فشار در شبکه‌ها - و ارتقای کیفیت خدمات خواهد شد.
- ۸- استفاده از آب شبکه توزیع جهت مصرف دامداری‌ها و مرغداری‌های صنعتی ممنوع می‌باشد و وزارت جهاد کشاورزی موظف است نسبت به تأمین آب مورد نیاز آنها ظرف دو سال برنامه‌ریزی و اقدامات لازم را به عمل آورد.
- تبصره- میزان جریمه در روستاهای کشور، پنجاه درصد (٪۵۰) نرخ شهری می‌باشد.
- ماده ۵- اقدامات زیر باید در شرایط بحران تأمین آب شرب و بهداشت صورت پذیرد:
- ۱- وزارت نیرو موظف است در شرایط بحرانی از طریق رسانه‌ها و درج در قبوض نسبت به اعلام هشدار به مشترکین اقدام نماید.
 - ۲- وزارت نیرو مجاز است بنا به تشخیص و براساس میزان کمبود آب در مناطق مختلف، نسبت به کاهش الگوی مصرف و یا ظرفیت قراردادی تا سقف سی درصد (٪۳۰) اقدام نماید. اعمال جرائم ذکر شده در ماده (۴)، در شرایط بحران و بر اساس کاهش الگوی مصرف و یا ظرفیت قراردادی تا سقف سی درصد (٪۳۰)، نافذ می‌باشد.
 - ۳- استفاده از منابع آبی مورد استفاده برای تأمین آب شرب و بهداشت و یا شبکه توزیع آب شرب و بهداشت برای آبیاری فضای سبز ممنوع می‌باشد.

- ۴- پر و خالی کردن استخرهای عمومی و خانگی از شبکه توزیع آب ممنوع است.
- ۵- در اماکن عمومی استفاده از فواره‌ها و آب‌نماها در صورتی مجاز نباشد که مجهز به سامانه گردش آب باشد.
- ۶- استفاده آب از شبکه توزیع جهت کلیه ساخت و سازها ممنوع می‌باشد.
- ۷- شستشوی کلیه وسایل نقلیه صرفاً در مراکز شستشوی مجهز به سامانه‌های تصفیه و بازچرخانی آب مجاز می‌باشد.
- ۸- مشترکین عمدۀ موظف می‌باشند نسبت به نصب اعلامیه‌های هشداردهنده در زمینه کمبود آب اقدام نمایند.
- ۹- انشعابات کلیه مشترکان با مصارف مازاد بر سقف الگوی مصرف و ظرفیت قراردادی کاهش یافته در شرایط بحرانی، در صورت عدم رعایت سقف مصرف اعلام شده پس از یک دوره دریافت مبالغ مازاد، با اعلام اخطار کتبی و عدم توجه به آن، به صورت موقت قطع و باأخذ تعهدنامه کتبی مبنی بر رعایت سقف مصرف اعلام شده، مجدداً وصل خواهد شد. در این حالت هزینه قطع و وصل مجدد بر عهده مشترک می‌باشد.
- ۱۰- شستشوی فضاهای خارج از اماکن مسکونی با هر هدفی ممنوع می‌باشد.

تبصره- میزان جریمه در روستاهای کشور، پنجاه درصد (۵۰٪) نرخ شهری می‌باشد. این

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴)

قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین

در مورد طرح بهینه سازی مصرف آب شرب تقدیم می گردد.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بند های (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور
مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر آین اداره کل به شرح زیر تقدیم می گردد:

- ۱- سبقه تقدیم:
- ماده ۱۳۴ - ■ قبل‌آن تقدیم نگردیده است
- ■ قبل‌آن در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ مجلس / کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینکه:
- با تغییر اساسی با تقاضای کمی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)
- پیش از انقضای شش ماه بدون تغییر اساسی
- با تقاضای کمی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان
- با انقضای شش ماه
- مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می باشد.
- نمی باشد.
- ۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:
- در طرح تقدیمی آین نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است. (با نظر کارشناسی)
- رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.
- ۳- از نظر آین نامه داخلی مجلس (شکلی):
- الف- ماده ۱۳۱-
- اول- حداقل امضاء لازم (۱۵ نفر) دارد ندارد
- دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد ندارد
- سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد ندارد
- چهارم- موادی مناسب با اصل موضوع و عنوان دارد ندارد
- ب- ماده ۱۴۲- طرح تقدیمی دلایل پیکموضع است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحده مواجه با ابراد نمی باشد.
- مواد متعدد پیش از یکموضع می باشد.

۴- در اجرای بند(۴) ماده(۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی:

طرح تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ندارد.

دارد. اصل اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌گردد

دوم: از نظر سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز:

طرح تقدیمی با سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

سوم: از نظر قانون برنامه:

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

چهارم: از نظر آینه‌نامه داخلی مجلس (ماهی):

الف- طرح تقدیمی با قانون آینه‌نامه داخلی مجلس مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- ماده ۱۲۲- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.

نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ج- ماده ۱۸۳- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نصیحت و نیاز به رأی نمایندگان ندارد.

می‌شود دارد.

تعداد یک برگ اظهارنظر به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند(۵) اصل(۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.

دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

بندهای (۶) و (۷) ماده (۳) طرح پیشنهادی بهینه‌سازی مصرف آب شرب موجب

افزایش هزینه‌های دولت می‌شود و با اصل (۷۵) قانون اساسی مغایرت دارد.

نظر اداره کل استناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌گردد:

۱- در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض وجود ندارد
 وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط وجود ندارد
 وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسیهای به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع لازم است.
 لازم نیست.

تعداد بیست و یک برگ سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل استناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری

- سوابق قانونی -

جدول سوابق قانونی بهینه‌سازی مصرف آب شرب

ردیف	عنوان	مواد
۱	«اسیاست‌های کلی جمیعت»	
۲	قانون توزیع عادلانه آب با اصلاحات	کل مواد
۳	قانون تعیین تکلیف چاهه‌ای آب فاقد پروانه بهره‌برداری	ماده واحده
۴	قانون برنامه پنجالله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴)	۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲
۵	قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور	بند ز تبصره ۲، بند الف تبصره ۶، بند ه تبصره ۹
۶	قانون مالیات بر ارزش افزوده	۱

حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی سیاست‌های کلی «جمعیت» را که براساس بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی و پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام تعیین شده است، ابلاغ کردند.

متن ابلاغیه رهبر انقلاب به رؤسای قوای سه گانه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام به شرح زیر است:

بسم الله الرحمن الرحيم

با عنایت به اهمیت مقوله جمیعت در اقتدار ملی؛ و با توجه به پویندگی، بالندگی و جوانی جمیعت کنونی کشور به عنوان یک فرصت و امتیاز؛ و در جهت جیران کاهش نرخ رشد جمیعت و نرخ باروری در سالهای گذشته، سیاست‌های کلی جمیعت ابلاغ می‌گردد. با در نظر داشتن نقش ایجادی عامل جمیعت در پیشرفت کشور، لازم است برنامه‌ریزی‌های جامع برای رشد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور مناسب با سیاست‌های جمیعتی انجام گیرد. همچنین ضروری است با هماهنگی و تقسیم کار بین ارکان نظام و دستگاه‌های ذیربط در این زمینه،

اقدامات لازم با دقت، سرعت و قوّت صورت گیرد و نتایج رصد مستمر اجرای سیاست‌ها گزارش شود.

سیدعلی خامنه‌ای

۱۳۹۳/۰۲/۱۴/اردیبهشت

بسم الله الرحمن الرحيم

«سیاست‌های کلی جمعیت» ۱۳۹۳/۰۲/۱۰

- ۱- ارتقاء پویایی، بالندگی و جوانی جمعیت با افزایش نرخ باروری به بیش از سطح جانشینی.
- ۲- رفع موانع ازدواج، تسهیل و ترویج تشکیل خانواده و افزایش فرزند، کاهش سن ازدواج و حمایت از زوج‌های جوان و توانمندسازی آنان در تأمین هزینه‌های زندگی و تربیت نسل صالح و کارآمد.
- ۳- اختصاص تسهیلات مناسب برای مادران بویژه در دوره بارداری و شیردهی و پوشش بیمه ای هزینه‌های زایمان و درمان ناباروری مردان و زنان و تقویت نهادها و مؤسسات حمایتی ذی‌ربط.
- ۴- تحکیم بنتیان و پایداری خانواده با اصلاح و تکمیل آموزش‌های عمومی در باره اصالت کانون خانواده و فرزند پروری و با تأکید بر آموزش مهارت‌های زندگی و ارتباطی و ارائه خدمات مشاوره‌ای بر مبنای فرهنگ و ارزش‌های اسلامی- ایرانی و توسعه و تقویت نظام تأمین اجتماعی، خدمات بهداشتی و درمانی و مراقبت‌های پزشکی در جهت سلامت باروری و فرزندآوری.
- ۵- ترویج و نهادینه سازی سبک زندگی اسلامی- ایرانی و مقابله با ابعاد نامطلوب سبک زندگی غربی.
- ۶- ارتقاء امید به زندگی، تأمین سلامت و تغذیه سالم جمعیت و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، بویژه اعتیاد، سوانع، آلودگی‌های زیست محیطی و بیماری‌ها.
- ۷- فرهنگ سازی برای احترام و تکریم سالمندان و ایجاد شرایط لازم برای تأمین سلامت و نگهداری آنان در خانواده و پیش‌بینی ساز و کار لازم برای بهره‌مندی از تجارب و توانمندی‌های سالمندان در عرصه‌های مناسب.
- ۸- توانمندسازی جمعیت در سن کار با فرهنگ سازی و اصلاح، تقویت و سازگار کردن نظمات تربیتی و آموزش‌های عمومی، کارآفرینی، فنی- حرفة‌ای و تخصصی با نیازهای جامعه و استعدادها و علایق آنان در جهت ایجاد اشتغال مؤثر و مولد.
- ۹- باز توزیع فضایی و جغرافیایی جمعیت، مناسب با ظرفیت زیستی با تأکید بر تأمین آب با هدف توزیع معادل و کاهش فشار جمعیتی.
- ۱۰- حفظ و جذب جمعیت در روستاهای مناطق مرزی و کم تراکم و ایجاد مراکز جدید جمعیتی بویژه در جزایر و سواحل خلیج فارس و دریای عمان از طریق توسعه شبکه‌های زیربنایی، حمایت و تشویق سرمایه‌گذاری و ایجاد فضای کسب و کار با درآمد کافی.
- ۱۱- مدیریت مهاجرت به داخل و خارج هم‌اهمیگ با سیاست‌های کلی جمعیت با تدوین و اجرای

ساز و کارهای مناسب.

۱۲- تشویق ایرانیان خارج از کشور برای حضور و سرمایه‌گذاری، و بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و توانایی‌های آنان.

۱۳- تقویت مؤلفه‌های هویت بخش ملی (ایرانی، اسلامی، انقلابی) و ارتقاء وفاق و همگرایی اجتماعی در پنهان سرزنشی بویژه در میان مرزنشینان؛ و ایرانیان خارج از کشور.

۱۴- رصد مستمر سیاست‌های جمعیتی در ابعاد کمی و کیفی با ایجاد ساز و کار مناسب و تدوین شاخص‌های بومی توسعه انسانی و انجام پژوهش‌های جمعیتی و توسعه انسانی.

قانون توزیع عادلانه آب

فصل اول - مالکیت عمومی و ملی آب

ماده ۱ - بر اساس اصل ۴۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آبهای دریاها و آبهای جاری در رودها و انهر طبیعی و دره‌ها و هر میر طبیعی دیگر اعم از سطحی و زیرزمینی و سیلابها و فاضلابها و زه‌آبهای دریاچه‌ها و مردابها و برکه‌های طبیعی و چشم‌سارها و آبهای معدنی و منابع آبهای زیرزمینی از مشترکات بوده و در اختیار حکومت اسلامی است و طبق مصالح عامه از آنها بهره‌برداری می‌شود. مستولیت حفظ و اجازه و نظارت به بهره‌برداری از آنها به دولت محول می‌شود.

ماده ۲ - بستر انهر طبیعی و کانالهای عمومی و رودخانه‌ها اعم از این که آب دائم یا فصلی داشته باشند و مسیلهای و بستر مرداب‌ها و برکه‌های طبیعی در اختیار حکومت جمهوری اسلامی ایران است و همچنین است اراضی ساحلی و اراضی مستحده که در اثر پائین رفتن سطح آب دریاها و دریاچه‌ها و یا خشک شدن مردابها و باتلاقها پدید آمده باشد در صورت عدم احیاء قبل از تصویب قانون نحوه احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی.

تبصره ۱ - تعیین پهنهای بستر و حریم آن در مورد هر رودخانه و نهر طبیعی و مسیل و مرداب و برکه طبیعی در هر محل با توجه به آمار هیدرولوژی رودخانه‌ها و انهر و داغاب در بستر طبیعی آنها بدون رعایت اثر ساختمان تأسیسات آبی با وزارت نیرو است.

تبصره ۲ - حریم مخازن و تأسیسات آبی و همچنین کانالهای عمومی آبرسانی و آیاری و زهکشی اعم از سطحی و زیرزمینی به وسیله وزارت نیرو تعیین و پس از تصویب هیأت وزیران قطعیت پیدا خواهد کرد.

تبصره ۳ - ایجاد هر نوع اعیانی و حفاری و دخل و تصرف در بستر رودخانه‌ها و انهر طبیعی و کانالهای عمومی و مسیلهای و مرداب و برکه‌های طبیعی و همچنین در حریم قانونی سواحل دریاها و دریاچه‌ها اعم از طبیعی و بسا مخربی منوع است مگر با اجازه وزارت نیرو.

تبصره ۴ - وزارت نیرو در صورتی که اعیانهای موجود در بستر و حریم انهر و رودخانه‌ها و کانالهای عمومی و مسیلهای و مرداب و برکه‌های طبیعی را برای امور مربوط به آب یا برق مراحم تشخيص دهد به مالک یا متنصرف اعلام خواهد کرد که ظرف مدت معینی در تخلیه و قلع اعیانی

اقدام کند و در صورت استنکاف وزارت نیرو با اجازه و نظارت دادستان یا نماینده او اقدام به تخلیه و قلع خواهد کرد.

خسارات به ترتیب مقرر در مواد ۴۳ و ۴۴ این قانون تعیین و پرداخت می شود.

فصل دوم - آبهای زیرزمینی

ماده ۳ - استفاده از منابع آبهای زیرزمینی به استثنای موارد مذکور در ماده ۵ این قانون از طریق حفر هر نوع چاه و قنات و توسعه چشمی در هر منطقه از کشور با اجازه و موافقت وزارت نیرو باید انجام شود و وزارت مذکور با توجه به خصوصیات هیدرولوژی منطقه (شناسایی طبقات زمین و آبهای زیرزمینی) و مقررات پیش بینی شده در این قانون نسبت به صدور پروانه حفر و بهره برداری اقدام می کند.

تبصره - از تاریخ تصویب این قانون صاحبان کلیه چاههایی که در گذشته بدون اجازه وزارت نیرو حفر شده باشد اعم از این که چاه مورد بهره برداری قرار گرفته یا نگرفته باشد موظفند طبق آگهی که منتشر می شود به وزارت نیرو مراجعه و پروانه بهره برداری اخذ نمایند. چنانچه وزارت نیرو هر بک از این چاهها را لاقل طبق نظر دو کارشناس خود مضر به مصالح عمومی تشخیص دهد چاه بدون پرداخت هیچگونه خسارتی مسدود می شود و بهره برداری از آن منوع بوده و با مخالفین طبق ماده ۴۵ این قانون رفتار خواهد شد. معتبرضین به رأی وزارت نیرو می توانند به دادگاههای صالحه مراجعت نمایند.

ماده ۴ - در مناطقی که به تشخیص وزارت نیرو مقدار بهره برداری از منابع آبهای زیرزمینی بیش از حد مجاز باشد و یا در مناطقی که طرحهای دولتی ایجاد نمایند، وزارت نیرو مجاز است با حدود جغرافیایی مشخص حفر چاه عمیق یا نیمه عمیق و یا قنات و یا هر گونه افزایش در بهره برداری از منابع آب منطقه را برای مدت معین منوع سازد. تعدادی یا رفع این متنوعیت با وزارت نیرو است.

ماده ۵ - در مناطق غیر منوعه حفر چاه و استفاده از آب آن برای مصرف خانگی و شرب و بهداشتی و باعچه نا ظرفیت آبدی ۲۵ متر مکعب در شباهه روز مجاز است و احتیاج به صدور پروانه حفر و بهره برداری ندارد ولی مراتب باید به اطلاع وزارت نیرو برسد. وزارت نیرو در موارد لازم می تواند این نوع چاهها به منظور بررسی آبهای منطقه و جمع آوری آمار و مصرف آن بازرسی کند.

تبصره ۱ - در مناطق متنوعه حفر چاههای موضوع این ماده با موافقت کتبی وزارت نیرو مجاز است و نیازی به صدور پروانه حفر و بهره برداری ندارد.

تبصره ۲ - در صورتی که حفر چاههای موضوع این ماده موجب کاهش یا خشکانیدن آب چاه و یا قنات مجاز و یا چشمی مجاور گردد وزارت نیرو بدولاً به موضوع رسیدگی و سعی در توافق بین طرفین می نماید و چنانچه توافق حاصل نشد، معتبرض می تواند به دادگاه صالحه مراجعت نماید.

ماده ۶ - صاحبان و استفاده کنندگان از چاه یا قنات مسئول جلوگیری از آلودگی آب آنها هستند

و موظفند طبق مقررات بهداشتی عمل کنند. چنانچه جلوگیری از آلودگی آب خارج از قدرت آنان باشد مکلفند مراتب را به سازمان حفاظت محیط زیست یا وزارت بهداری اطلاع دهند.

ماده ۷ - در مورد چاههایی که مقدار آب دهی مجاز آن بیش از میزان مصرف معقول صاحبان چاه باشد و مازاد آب چاه با ارائه شواهد و قوانین برای امور کشاورزی، صنعتی و شهری مصرف معقول داشته باشد، وزارت نیرو می تواند تا زمانی که ضرورت اجتماعی ایجاب کند با توجه به مقررات ورعایت مصالح عمومی برای کلیه مصرف کنندگان اجازه مصرف صادر نماید و قیمت عادله آب به صاحب چاه پرداخت شود.

ماده ۸ - وزارت نیرو موظف است بنا به درخواست متفاضلی حفر چاه یا قنات و به منظور راهنمایی فنی و علمی، حفر چاه یا قنات را از لحاظ فنی و اقتصادی مورد بررسی قرار داده و در صورت لزوم متخصصین خود را به محل اعزام نماید تا متفاضلی را راهنمایی کند و هزینه کارشناسی طبق تعرفه وزارت نیرو به عهده متفاضلی خواهد بود.

تبصره - شرکت‌های تعاونی روستایی و مراکز خدمات روستایی و عشایری و مؤسسات عام المنفعه فقط ۰.۵٪ هزینه کارشناسی مقرر را پرداخت خواهند کرد.

ماده ۹ - در مواردی که آب شور و یا آب آلوده با آب شیرین مخلوط شود چنانچه وزارت نیرو لازم تشخیص دهد می تواند پس از اطلاع به صاحبان واستفاده کنندگان مجرای آب شور با آب آلوده را مسدود کند. و در صورتی که این کار از لحاظ فنی امکان پذیر نباشد چاه یا مجررا را بدون پرداخت خسارت عنداقتضاء مسدود یا منهدم سازد. چنانچه مسلم شود صاحب چاه شرایط و مشخصات مندرج در پروانه حفر و بهره برداری را رعایت نموده است، خسارت واردہ بر صاحب چاه را وزارت نیرو جبران خواهد کرد.

ماده ۱۰ - برای جلوگیری از اتلاف آب زیرزمینی خصوصاً در فصولی از سال که احتیاج به بهره برداری از آب زیرزمینی نباشد صاحبان چاههای آرتزین یا قنات‌هایی که منابع آنها تحت فشار باشد موظفند از طریق نصب شیر و دریچه از تخلیه دائم آب زیرزمینی جلوگیری کنند.

ماده ۱۱ - در چاههای آرتزین و نیمه آرتزین دارندگان پروانه چاه مکلفند چنانچه وزارت نیرو لازم بداند به وسیله پوشش جداری و یا طرز مناسب دیگری به تشخیص وزارت نیرو از نفوذ آب مخزن تحت فشار در فشرهای دیگر جلوگیری کند.

ماده ۱۲ - هر چاه به استثناء چاههای مذکور در ماده ۵ این قانون در صورت ضرورت به تشخیص وزارت نیرو باید مجهز به وسائل اندازه گیری سطح آب و میزان آبدهی طبق نظر وزارت نیرو باشد. چنانچه اندازه گیری آب استخراجی از چاه وجود کنور نیز ضروری باشد وزارت نیرو به هزینه صاحب پروانه اقدام به تهیه و نصب کنور می نماید. در هر حال دارندگان پروانه مکلفند گزارش مقدار آب مصرف شده را طبق درخواست و دستور العمل وزارت نیرو ارائه دهند. تبصره - وزارت نیرو مجاز است در موارد لازم برای اندازه گیری آب فتووات وسائل اندازه گیری را به هزینه خود تعییه نماید. حفظ و نگهداری وسائل مزبور و اندازه گیری بدء آب قنات با

اداره کنندگان قنات خواهد بود.

ماده ۱۳ - اشخاص حقیقی و حقوقی که حرفه آنها حفاری است و با وسائل موتوری افدام به حفر چاه یا قنات می کنند باید پروانه صلاحیت حفاری از وزارت نیرو تحصیل کنند و بدون داشتن پروانه مذکور مجاز به حفاری با وسائل موتوری نخواهند بود.

اشخاص فوق الذکر موظفند کلیه شروط مندرج در پروانه صلاحیت حفاری و پروانه حفر چاه یا قنات را رعایت کنند و در صورت تخلف پروانه آنها لغو خواه شد و اگر بدون پروانه افدام به حفر چاه یا قنات کنند در مورد اشخاص حقیقی مالکین دستگاه و در مورد اشخاص حقوقی مدیران عامل شرکتها و یاسازمانها و مؤسسات حفاری به مجازات مقرر در ماده ۴۵ این قانون محکوم خواهند شد و در صورت تکرار وزارت نیرو می تواند با اجازه دادستانی دستگاه حفاری را توقیف نماید. دادگاه تکلیف دستگاه حفاری را تعیین خواهد کرد.

ماده ۱۴ - هر گاه در اثر حفر و بهره برداری از چاه یا قنات جدید الاصداث دو اراضی غیر محیاہ آب منابع مجاور نقصان باید و یا خشک شود، به یکسی از طرق زیر عمل می شود.
الف - در صورتی که کاهش و یا خشک شدن منابع مجاور با کف شکنی و یا حفر چاه دیگری جبران پذیر باشد با توافق طرفین صاحبان چاه جدید باید هزینه حفره چاه و یا کف شکنی را به صاحبان منابع مجاور پرداخت نمایند.

ب - در صورتی که کاهش و یا خشک شدن منابع مجاور با حفر چاه و یا کف شکنی جبران پذیر نباشد در این صورت با توافق طرفین مقدار کاهش یافته آب منابع مجاور در فیال شرکت در هزینه بهره برداری به تشخیص وزارت نیرو از چاه یا قنات جدید باید تأمین شود. در صورت عدم توافق طرفین طبق بند ج این ماده عمل می شود.

ج - در صورتی که با تغییل میزان بهره برداری از چاه یا قنات جدید مسئله تأثیر سوء در منابع مجاور از بین بود در این صورت میزان بهره برداری چاه یا قنات جدید باید تا حد از بین رفتن اثر سوء در منابع مجاور کاهش باید.

د - در مواردی که چاه یا قنات جدید در اراضی محیاہ حفر و احداث شده باشد و آب منابع مقابل را جذب ننماید، احکام بالا در مورد آن جاری نخواهد شد.

تبصره ۱ - در کلیه موارد بالا بدوان وزارت نیرو به موضوع رسیدگی و نظر خواهد داد. معترض می تواند به دادگاه صالحه شکایت نماید.

تبصره ۲ - میزان آب منابع مجاور با توجه به آمار و شواهد و قرائن و شرایط اقلیمی توسط کارشناسان وزارتین نیرو و کشاورزی تعیین می شود.

تبصره ۳ - هر گاه به تشخیص هیأت سه نفری موضوع ماده ۱۹ و ۲۰ این قانون مسلم شود که خسارت موضوع این ماده ناشی از اشتباه کارشناسان وزارت نیرو بوده خسارت وارد طبق ماده ۴۴ این قانون به وسیله وزارت نیرو جبران خواهد شد.

ماده ۱۵ - وزارت نیرو و مؤسسات و شرکت های تابع آن می توانند آب دنگها و آسیابهایی را که

موجب نقصان آب و یا اخلال در امر تقسیم آب می‌شوند در موارد ضرورت اجتماعی و حرج به ترتیب مقرر در ماده ۴۳ این قانون خریداری کنند.

ماده ۱۶ - وزارت نیرو می‌تواند قنات یا چاهی که به نظر کارشناسان این وزارتتخانه باشد با متروک مانده و یا به علت نقصان فاحش آب عمل‌امسلوب‌المتفعه باشد، در صورت ضرورت اجتماعی به مالک یا مالکین احیاء آنها را تکلیف نماید و در صورت عدم اقدام مالک یا مالکین تا یک سال پس از اعلام، وزارت نیرو می‌تواند رأساً آنها را احیاء نموده و هزینه صرف شده را در صورت عدم پرداخت مالک یا مالکین از طریق فروش آب وصول نماید. همچنین می‌تواند اجازه حفر چاه یا قنات در حریم چاه یا قنات فوق الذکر صادر نماید.

ماده ۱۷ - اگر کسی مالک چاه یا قنات یا مجرای آبی در ملک غیر باشد تصرف چاه یا قنات با مجرأ فقط از نظر مالکیت چاه یا قنات و مجرأ و برای عملیات مربوط به قنات و چاه و مجرأ خواهد بود و صاحب ملک می‌تواند در اطراف چاه و قنات و مجرأ و یا اراضی بین دو چاه تا حریم چاه و مجرأ هر تصرفی که بخواهد بگند مشروط بر این که تصرفات او موجب ضرر صاحب قنات و چاه و مجرأ نشود.

تبصره - تشخیص حریم چاه و قنات و مجرأ با کارشناسان وزارت نیرو است و در موارد نزاع، محاکم صالحه پس از کسب نظر از کارشناسان مزبور به موضوع رسیدگی خواهند کرد.

فصل سوم - آبهای سطحی

حقابه و پروانه مصرف معقول

ماده ۱۸ - وزارت کشاورزی می‌تواند مطابق ماده ۱۹ این قانون در صورت وجود ضرورت اجتماعی و به طور موقت نسبت به صدور پروانه مصرف معقول آب برای صاحبان حقابه‌های موجود اقدام نماید. بدون این که حق آن گونه حقابه‌داران از بین برود.

تبصره ۱ - حقابه عبارت از حق مصرف آبی است که در دفاتر جزء جمع قدیم یا استاد مالکیت یا حکم دادگاه یا مدارک قانونی دیگر قبل از تصویب این قانون برای ملک یا مالک آن تعیین شده باشد.

تبصره ۲ - مصرف معقول مقدار آبی است که تحت شرایط زمان و مکان و با توجه به احتیاجات مصرف کننده و رعایت احتیاجات عمومی و امکانات طبق مقررات این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۱۹ - وزارت نیرو موظف است به منظور تعیین میزان مصرف معقول آب برای امور کشاورزی یا صنعتی یا مصارف شهری از منابع آب کشور برای اشخاص حقیقی یا حقوقی که در گذشته حقابه داشته‌اند و تبدیل آن به اجازه مصرف معقول هیأت‌های سه‌نفری در هر محل تعیین کنند. این هیأت‌هاطبق آین نامه‌ای که از طرف وزارت نیرو و وزارت کشاورزی تدوین می‌شود بر اساس اطلاعات لازم (از قبیل مقدار آب موجود و میزان سطح و نوع کشت و محل مصرف و انشعاب و کیفیت مصرف آب و معمول و عرف محل و سایر عوامل) نسبت به تعیین میزان آب مورد نیاز اقدام خواهد کرد و پروانه مصرف معقول حسب مورد به وسیله وزارتتخانه‌های ذی‌ربط

طبق نظر این هیأت صادر خواهد شد و معتبرض به رأی هیأت سنهنفری اعتراض خودرا به سازمان صادر کنند، پروانه تسلیم می کنند و سازمان مذکور اعتراض را به هیأت پنج نفری ارجاع می نماید رأی هیأت پنج نفری لازم الاجراء است و معتبرض می تواند به دادگاههای صالحه مراجعه نماید.

ماده ۲۰ - اعضاء هیأت های سه نفری مرکب خواهند بود از یک نفر کارشناس حقوقی به انتخاب وزارت نیرو و یک نفر کارشناس فنی به انتخاب وزارت کشاورزی و یک نفر معتمد و مطلع محلی به انتخاب شورای محل.

اعضاء هیأت های پنج نفری عبارتند از: مدیر عامل سازمان آب منطقه ای و مدیر کل یا رئیس کل کشاورزی استان و یا نمایندگان آنها و یک نفر کارشناس به انتخاب وزیر نیرو و دو نفر معتمد و مطلع محلی به انتخاب شورای محل.

در صورتی که منطقه آبریز شامل چند استان باشد، انتخاب مقامات دولتی مذکور در این ماده با وزرای مربوط خواهد بود.

تبصره - مدت مأموریت و نحوه رسیدگی هیأت های سه نفری و پنج نفری و نحوه اجرای تصمیمات هیأت های مذکور و موارد و ضوابط تجدید نظر و مدت اعتراض به تصمیم هیأت های طبق آیین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت نیرو و وزارت کشاورزی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

فصل چهارم - وظایف و اختیارات

صدرور پروانه مصرف معقول

ماده ۲۱ - تخصیص و اجازه بهره برداری از منابع عمومی آب برای مصارف شرب، کشاورزی، صنعت و سایر موارد منحصرآ با وزارت نیرو است.

تبصره ۱ - تقسیم و توزیع آب بخش کشاورزی، وصول آب بهاء یا حق النظاره با وزارت کشاورزی است.

تبصره ۲ - تقسیم و توزیع آب شهری و اداره تأسیسات و جمع آوری و دفع فاضلاب در داخل محدوده شهرها به عهده شرکتهای مستقلی به نام شرکت آب و فاضلاب شهرها و یا دستگاه مناسب دیگری خواهد بود که در هر صورت تحت نظارت شورای شهر و وابسته به شهرداریها می باشند. در صورت نبودن شورای شهر نظارت با وزارت کشور است.

تا تأسیس شرکتها و دستگاههای فوق الذکر مسئولیت آب شهرها و جمع آوری و دفع فاضلاب آنها به عهده دستگاههایی است که فعلاً بر عهده دارند.

وزارت کشور موظف است با همکاری وزارت نیرو حداقل تا ۶ ماه پس از تصویب این قانون اساسنامه شرکتهای فوق الذکر یا دستگاههای مناسب دیگر را تهیه و به تصویب هیأت وزیران بررساند.

تبصره ۳ - تقسیم و توزیع آب بخش های صنعتی در داخل محدوده های صنعتی، با بخش صنعتی ذیربیط خواهد بود.

تبصره ۴ - تقسیم و توزیع آب مشروب روستاها و اداره تأسیسات ذیربط در داخل محدوده روستاها با وزارت بهداری خواهد بود.

ماده ۲۲ - وزارت نیرو با سازمانها و شرکتهای تابعه پس از رسیدگی به درخواست متقاضی، پروانه مصرف معقول آب را با رعایت حق تقدم بر اساس آییننامه‌ای که وزارتین نیرو و کشاورزی پیشنهاد و هیأت وزیران تصویب می‌نمایند صادر می‌کند.

ماده ۲۳ - آییننامه مربوط به درخواست مصرف آب و صدور پروانه استفاده از منابع آب مذکور در ماده یک این قانون باید حاوی کلیه مقررات و شروط و تعهدات لازم باشد و ضمناً در پروانه مصرف معقول آب تاریخ شروع و اتمام تأسیسات اختصاصی آب و تاریخ استفاده از آن باید قید گردد.

ماده ۲۴ - وزارت نیرو در هر محل پس از رسیدگی‌های لازم برای آبهای مشروح در زیر نیز که تحت نظارت و مسئولیت آن وزارتخانه قرار می‌گیرد اجازه بهره‌برداری صادر می‌کند.

الف - آبهای عمومی که بدون استفاده مانده باشد.

ب - آبهایی که بر اثر احداث تأسیسات آبیاری و سدسازی و زهکشی و غیره به دست آمده و می‌آید.

ج - آبهای زائد بر مصرف که به دریاچه‌ها و دریاها و انهر می‌ریزند.

د - آبهای حاصل از فاضلابها.

ه - آبهای زائد از سهمیه شهری.

و - آبهایی که در مدت متدرج در پروانه به وسیله دارنده پروانه یا جانشین او به مصرف نرسیده باشد.

ز - آبهایی که پروانه استفاده از آن به علل قانونی لغو شده باشد.

ح - آبهایی که بر اثر زلزله یا سایر عوامل طبیعی در منطقه‌ای ظاهر می‌شود.

ماده ۲۵ - دارندگان پروانه مصرف ملزم هستند که از مصرف و انلاف غیر معقول آب اجتناب نمایند و مجاری اختصاصی مورد استفاده خود را به‌نحوی که آین منظور را تأمین کند احداث و نگهداری کنند، اگر به هر علتی مسلم شود که نحوه مصرف، معقول و اقتصادی نیست در این صورت بر حسب مورد وزارت نیرو یا وزارت کشاورزی مراتب را با ذکر علل و ارائه دستورهای فنی به مصرف کننده اعلام می‌دارد هر گاه در مدت معقول تعیین شده در اخطار مزبور که بهر حال از یک سال تجاوز نخواهد کرد مصرف کننده به دستورهای فنی فوق الذکر عمل ننماید با مخالف طبق ماده ۴۵ این قانون رفتار خواهد شد.

تبصره - در صورت اعتراض به نظر وزارت نیرو یا وزارت کشاورزی مراجع مذکور در ماده ۱۹ این قانون رسیدگی خواهد کرد.

ماده ۲۶ - وزارت نیرو مکلف است با توجه به اطلاعاتی که وزارت کشاورزی در مورد مقدار مصرف آب هر یک از محصولات کشاورزی برای هر ناحیه در اختیار وزارت نیرو قرار می‌دهد

میزان مصرف آب را توجه به نوع محصول و میزان اراضی تعیین و بر اساس آن اقدام به صدور اجازه ببرداری بنماید.

ماده ۲۷ - پروانه مصرف آب مختص به زمین و مواردی است که برای آن صادر شده است مگر آنکه تصمیم دیگری وسیله دولت در منطقه اتخاذ شود.

ماده ۲۸ - هیچ کس حق ندارد آبی را که اجازه مصرف آنرا دارد به مصرفی بجز آنچه که در پروانه قید شده است برساند و همچنین حق انتقال پروانه صادره را به دیگری بدون اجازه وزارت نیرو نخواهد داشت مگر به تبع زمین و برای همان مصرف با اطلاع وزارت نیرو.

ماده ۲۹ - وزارت نیرو موظف است به منظور تأمین آب مورد نیاز کشور از طرق زیر اقدام مقتضی به عمل آورده:

الف - مهار کردن سیلابها و ذخیره نمودن آب رودخانه‌ها در مخازن سطحی یا زیر زمینی.

ب - تنظیم و انتقال آب یا ایجاد تأسیسات آبی و کانالها و خطوط آبرسانی و شبکه آبیاری ۱ و ۲.

ج - بررسی و مطالعه کلیه منابع آبهای کشور.

د - استخراج و استفاده از آبهای زیرزمینی و معدنی.

ه - شیرینی کردن آب شور در مناطق لازم.

و - جلوگیری از شور شدن آبهای شیرین در مناطق لازم.

ز - کنترل و نظارت بر چگونگی و میزان مصارف آب و در صورت لزوم جبره بندی آن.

ح - تأسیس شرکتها و سازمانهای آب منطقه‌ای و مؤسسات و تشکیل هیأتها و کمیته‌های مورد نیاز.

ط - انجام سایر اموری که مؤثر در تأمین آب باشد.

تبصره - ایجاد شبکه‌های آبیاری ۳ و ۴ و تنظیم و انتقال آب از آنها تا محل‌های مصرف با وزارت کشاورزی است.

ماده ۳۰ - گزارش کارکنان وزارت نیرو و مؤسسات تابعه و کارکنان وزارت کشاورزی (بنا به معرفی وزیر کشاورزی) که به موجب ابلاغ مخصوص وزیر نیرو برای اجرای وظایف مندرج در این قانون انتخاب و به دادسراهها معرفی می‌شوند ملاک تعقیب متخلفین است و در حکم گزارش ضابطین دادگستری خواهد بود و تعقیب متخلفین طبق بند ب از ماده ۵۹ قانون آبین دادرسی کیفری به عمل خواهد آمد.

ماده ۳۱ - مأمورین شهربانی و ژاندارمری و سایر قوای انتظامی حسب مورد موظفند دستورات وزارت نیرو و سازمانهای آب منطقه‌ای و وزارت کشاورزی را در اجرای این قانون به مورد اجراء گذارند.

ماده ۳۲ - وزارت نیرو می‌تواند سازمانها و شرکتهای آب منطقه‌ای را به صورت شرکنهای بازرگانی رأساً یا با مشارکت سازمانهای دیگر دولتی یا شرکتهایی که با سرمایه دولت تشکیل

شده‌اند ایجاد کند. اساسنامه این شرکتها به پیشنهاد وزارت نیرو به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید و شرکتهای مذکور از پرداخت حق‌الثبت و تعمیر و هزینه دادرسی معاف خواهند بود. وزارت نیرو می‌تواند از این اختیارات برای تغییر وضع شرکتها و سازمانها و مؤسسات موجود خود استفاده کند.

تبصره - وزارت نیرو حوزه عمل شرکتها و سازمانهای آب منطقه‌ای را تعیین می‌نماید. وصول آب‌بهای، عوارض و دیون

ماده ۳۳ - وزارت نیرو موظف است نرخ آب را برای مصارف شهری و کشاورزی و صنعتی و سایر مصارف با توجه به نحوه استحصال و مصرف برای هر یک از مصارف در تمام کشور به شرح زیر تعیین و پس از تصویب شورای اقتصاد وصول نماید.

الف - در مواردی که استحصال آب به وسیله دولت انجام پذیرفته و به صورت تنظیم شده در اختیار مصرف‌کننده قرار گیرد، نرخ آب با در نظر گرفتن هزینه‌های جاری از قبیل: مدیریت، نگهداری، تعمیر، بهره‌برداری و هزینه استهلاک تأسیسات و با توجه به شرایط اقتصادی و اجتماعی هر منطقه تعیین و از مصرف‌کننده وصول می‌شود.

ب - در مواردی که استحصال آب به وسیله دولت انجام نمی‌پذیرد دولت می‌تواند به ازاء نظارت و خدماتی که انجام می‌دهد با توجه به شرایط اقتصادی و اجتماعی هر منطقه در صورت لزوم عوارضی را تعیین و از مصرف‌کننده وصول نماید.

ماده ۳۴ - آب‌بران موظف به پرداخت بهای آب مصرفی و یا عوارض آن بر اساس بندهای الف و ب مذکور در ماده ۳۳ این قانون می‌باشند و الا آب مصرف‌کننده‌ای که حاضر به پرداخت آب بهای نگردیده است پس از مهلت معقولی که از طرف دولت به مصرف‌کننده داده خواهد شد قطع می‌گردد و چنانچه مصرف‌کننده از پرداخت بدھیهای معوقه خود بایست آب‌بهای و یا عوارض استکاف نماید دولت صورت بدھی مصرف‌کننده را جهت صدور اجرائیه به اداره ثبت محل ارسال خواهد کرد و اداره ثبت مکلف است بر طبق مقررات اجرای اسناد رسمی لازم‌الاجرا نسبت به صدور ورقه اجرائیه و وصول مطالبات از بدھکار اقدام کند.

تبصره - مهلت معقول برای قطع آب و شرایط اجازه استفاده مجدد از آب و سایر موضوعات مربوطه طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به وسیله وزارت نیرو پیشنهاد و به تصویب هیأت وزیران بررسد.

حفظ و نگهداری تأسیسات آبی مشترک

ماده ۳۵ - در مورد حفاظت و نگهداری چاه - قنات - نهر - جوی و استخر و هر منبع یا مجرأ و تأسیسات آبی مشترک کلیه شرکاء به نسبت سهم خود مسئولند.

ماده ۳۶ - مصرف‌کنندگان آب از مجرای و سردهنه مشترک مسئول نگهداری تأسیسات مشترک هستند و هیچ کس بدون اجازه وزارت نیرو حق احداث و تغییر مقطع و مجرای آب و انشعاب جدید را ندارد و هر بالا دستی مسئول خساراتی است که از عمل غیر متعارف او به پائین دستی

وارد می‌آید.

ماده ۳۷ - هیچ نهر و جوی و قنات و چاهی نباید در اماکن و جاده‌های عمومی و اماکن متبرکه و باستانی و حرمی آنها به صورتی باشد که ایجاد خطر و مزاحمت برای ساکنین و عابرین و سائط نقلیه و اماکن مذکور نماید در غیر این صورت مالک یا مالکین موظفند طبق مشخصات فنی وزارتخانه‌های مربوطه اقدامات لازم برای رفع خطر و یا مزاحمت را به عمل آورند. در صورتی که مالک یا مالکین از اجرای اخطار کنی و وزارتخانه ذی‌ربط و شهرداری (در شهرها) حداکثر به مدت یک ماه طبق مشخصات مذکور، در رفع خطر اقدام نکنند دولت برای رفع خطر رأساً اقدام و هزینه آنرا از مالک یا مالکین دریافت خواهد کرد و در صورتی که خطر قابل رفع نباشد آنرا مسدود می‌نماید.

تبصره - احداث نهر یا جوی و لوله‌کشی نفت و گاز و نظایر آن در حرمی تأسیات آب و یا برق موكول به تحصیل اجازه از وزارت نیرو و در معابر شهرها با جلب موافقت شهرداری و وزارت نیرو خواهد بود. مشخصات فنی مندرج در اجازه‌نامه لازم الاجراء است.

ماده ۳۸ - هر گاه استفاده کنندگان مشترک نهر یا جوی یا چاه یا قنات و امثال آن حاضر به تأمین هزینه آن نشوند هر یک از شرکاء می‌توانند مطابق ماده ۵۹۴ قانون مدنی عمل نمایند.

ماده ۳۹ - هر نهری که در زمین دیگری جریان داشته در صورت ثبوت اعراض ذیحق در محاکم قضایی حق مجرماً از بین خواهد رفت.

ماده ۴۰ - در مواردی که کانالها یا انهر مورد استفاده اشخاص مانع از عملیات عمرانی و یا بهره‌برداری صاحب زمین گردد، صاحب زمین می‌تواند به جای آنها مجرای دیگری با تصویب وزارت نیرو به صورتی که سبب اختلاف آب و یا موجب اشکال در امر آبرسانی یا آبیاری نگردد به هزینه خود احداث کند.

ماده ۴۱ - هر گاه آب بران نتوانند در مورد مسیر و یا طرز انشعباب آب از مجرای طبیعی یا کanal اصلی با یکدیگر توافق نمایند حسب مورد وزارت نیرو و وزارت کشاورزی می‌توانند با توجه به این که به حق دیگری لطعمه‌ای نرسد مسیر یا انشعباب را تعیین کند.

ماده ۴۲ - در مورد بهره‌برداری از آبهای سطحی حل اختلاف حاصل در امر تقدم یا اولویت و نحوه میزان برداشت و تقسیم و مصرف آب و همچنین اختلافاتی که موجب تأخیر آبرسانی می‌شود ابتدا باید از طریق کدخدان منشی توسط سرآبیاران و میرابان با همکاری شوراهای محلی در صورتی که وجود داشته باشد فیصله پذیرد و در صورت ادامه اختلاف به دادگاه صالح مراجمه می‌نماید.

فصل پنجم - جبران خسارات - تخلفات و جرائم و مقررات مختلفه جبران خسارت
ماده ۴۳ - در موارد ضرورت اراضی، مستحقهای، اعیانی و املاک متعلق به اشخاص که در مسیر شبکه آبیاری و خطوط آبرسانی واقع باشند بارعا بت حریم مورد نیاز در اختیار دولت قرار می‌گیرند و فیمت عادله با توجه به خسارت واردہ به مالکین شرعی پرداخت می‌شود.

ماده ۴۴ - در صورتی که در اثر اجرای طرحهای عمرانی و صنعتی و توسعه کشاورزی و سدسازی و تأسیسات مربوطه یا در نتیجه استفاده از منابع آبهای سطحی و زیرزمینی در ناحیه یا منطقه‌ای قنوات و چاهها و یا هر نوع تأسیسات بهره‌برداری از منابع آب متعلق به اشخاص تملک و یا خارقی برآن وارد شود و یا در اثر اجرای طرحهای مذکور آب قنوات و چاهها و رو دخانه‌ها و چشمدهای متعلق به اشخاص حقیقی یا حقوقی و حفایه برآن نقصان بافته و یا خشک شوند به ترتیب زیر برای جبرآن خسارت عمل خواهد شد.

الف - در مواردی که خسارت واردہ نقصان آب بوده و جبرآن کسری آب امکان‌پذیر باشد، بدون پرداخت خسارت، دولت موظف به جبرآن کمبود آب خواهد بود.

ب - در مواردی که خسارت واردہ ناشی از نقصان آب بوده و جبرآن کسری آب امکان‌پذیر نباشد خسارت واردہ در صورت عدم توافق با مالک یا مالکین طبق رأی دادگاه صالحه پرداخت خواهد شد.

ج - در مواردی که خسارت واردہ ناشی از خشک شدن یا مسلوب‌المتفعه شدن قنوات و چاهها و چشمدها بوده، و تأمین آب تأسیسات فوق الذکر از طرق دیگر امکان‌پذیر باشد، مالک یا مالکین مذکور می‌توانند قیمت عادله آب خود و یا به میزان آن، آب دریافت نمایند و یا به اندازه مصرف معقول آب و قیمت بقیه آن را دریافت کنند. در هر صورت نیرو موظف به پرداخت خسارت ناشی از خشک شدن یا مسلوب‌المتفعه شدن تأسیسات مذکور می‌باشد.

در کلیه موارد بالا چنانچه اختلافی پیش آید طبق رأی دادگاه صالحه عمل خواهد شد.

د - در مواردی که خسارت واردہ ناشی از تملک و یا خشک شدن آب قنوات و چاهها و چشمدها بوده و تأمین آب مالکین این تأسیسات از طریق دیگر امکان‌پذیر نباشد خسارت مذکور در صورت عدم توافق با مالک یا مالکین طبق رأی دادگاه صالحه پرداخت خواهد شد.

ه - نسبت به چاهها و قنوات و سایر تأسیسات بهره‌برداری از منابع آب که طبق مقررات غیر مجاز تشخیص داده شود خسارتی پرداخت نخواهد شد.

و - در مورد اراضی که از منابع آب طرحهای ملی در داخل و یا خارج محدوده طرح آبیاری می‌شود و خسارات آنها طبق این قانون پرداخت شده است بهای آب مصرفی طبق مقررات و معیارهای وزارت نیرو مانند سایر مصرف‌کنندگان آب از طریق مصرف‌کننده باید پرداخت شود.

ز - در صورتی که در اثر اجرای طرح خسارتی بدون لزوم تصرف و خرید به اشخاص وارد آید خسارات واردہ در صورت عدم توافق طبق رأی دادگاه صالحه پرداخت خواهد شد.

تخلفات و جرائم

ماده ۴۵ - اشخاص زیر علاوه بر اعاده وضع سابق و جبرآن خسارت واردہ به ۱۰ تا ۵۰ ضربه شلاق و یا از ۱۵ روز تا سه ماه حبس تأدیبی بر حسب موارد جرم به نظر حاکم شرع محکوم می‌شوند.

الف - هر کس عمداً و بدون اجازه دربچه و مقسمی را باز کند یا در تقسیم آب تغییری دهد یا

دخلالت غیر مجاز در وسائل اندازه‌گیری آب کند یا به نحوی از انحصار امر بهره‌برداری از تأسیات آبی را مختل سازد.

ب - هر کس عمدآ آبی را بدون حق یا اجازه مقامات مسئول به مجازی یا شبکه آبیاری متعلق به خود منتقل کند و یا موجب گردد که آب حق دیگری به او نرسد.

ج - هر کس عمدآ به نحوی از انحصار به ضرر دیگری آبی را به هدر دهد.

د - هر کس آب حق دیگری را بدون مجوز قانونی تصرف کند.

ه - هر کس بدون رعایت مقررات این قانون به حفر چاه و یا قنات و یا بهره‌برداری از منابع آب می‌ادرت کند.

تبصره - در مورد بندهای ب و ج و د با گذشت شاکی خصوصی تعقیب موقوف می‌شود.
مقررات مختلفه

ماده ۴۶ - آلدود ساختن آب ممنوع است، مسئولیت پیشگیری و ممانعت و جلوگیری از آلدودگی منابع آب به سازمان حفاظت محیط زیست محول می‌شود.

سازمان مذکور موظف است پس از کسب نظر سایر مقامات ذیربسط کلیه تعاریف ضوابط، مقررات و آیین نامه‌های مربوط به جلوگیری از آلدودگی آب را تهیه و به تصویب هیأت وزیران بررساند و پس از تصویب لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۴۷ - مؤساتی که آب را به مصارف شهری یا صنعتی یا معدنی یا دامداری و نظایر آن می‌رسانند موظفند طرح تصفیه آب و دفع فاضلاب را با تصویب مقامات مسئول ذیربسط تهیه و اجراء کنند.

ماده ۴۸ - صدور اجازه بهره‌برداری یا واگذاری بهره‌برداری از شن و ماسه و خاک رس بستر و حریم رودخانه‌ها، انهر و مسیل‌ها و حریم قانونی سواحل دریاها و دریاچه‌ها منوط به کسب موافقت قیلی وزارت نیرو است.

تبصره - وزارت نیرو در موقع موافقت با موضوع این ماده مشخصات فنی سوره نظر خود را جهت درج در پروانه بهره‌برداری به دستگاه صادرکننده پروانه اعلام خواهد کرد و حق نظارت بر رعایت این مشخصات را خواهد داشت.

ماده ۴۹ - تشخیص صلاحیت فنی کارشناسان رشته‌های مختلف فنون مربوط به امور آب و آب‌رسانی در مورد اخذ پروانه کارشناسی رسمی دادگستری با استعلام از وزارت نیرو خواهد بود.

ماده ۵۰ - در هر مورد که دادگاهها در اجرای مقررات این قانون صالح به رسیدگی باشند مکلفند به فوریت و خارج از نوبت به اختلافات رسیدگی و حکم صادر نمایند.

ماده ۵۱ - آیین نامه‌های اجرایی این قانون توسط وزارتین نیرو و کشاورزی بر حسب مورد تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۵۲ - کلیه قوانین و مقرراتی که مغایر با این قانون باشد از تاریخ تصویب این قانون در آن قسمت که مغایر است بلاثر می‌باشد.

قانون فوق مشتمل بر پنجاه و دو ماده و بیست و هفت تبصره در جلسه روز دوشنبه شانزدهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و شصت و یک مجلس شورای اسلامی تصویب گردیده و به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - اکبر هاشمی

قانون العاق سه تبصره به قانون توزیع عادلانه آب

ماده واحده - سه تبصره ذیل به ماده ۳۲ قانون توزیع عادلانه آب اضافه می‌شود:
تبصره ۱ - وزارت نیرو مكلف است میزان بخشدگی مصرف آب مشروب شهرهای بزرگ و کوچک را به منظور کمک به طبقه مستضعف تعیین و پس از تصویب هیأت دولت به اجرا درآورد.

تبصره ۲ - در مواردی که جلوگیری از ضرر کشاورزان و یا تشویق آنها به کشت محصولات اساسی تخفیف خاصی را اقتضا کند وزارت نیرو می‌تواند با تصویب هیأت دولت تخفیف لازم را منظور نماید.

تبصره ۳ - دولت مكلف است همه ساله علاوه بر تأمین اعتبارات کمک به شرکتهای آب منطقه‌ای بابت بخشدگی بهای آب مابه التفاوت احتمالی ناشی از اجرای تبصره ۱ این ماده در مقایسه با قانون اصلاح قانون بخشدگی آب بهای مشترکین کم مصرف تخفیفهای موضوع تبصره ۲ این ماده را در بودجه سالانه پیش بینی کرده و به منظور تأمین آب در مناطق محروم در اختیار وزارت نیرو بگذارد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه روز دوشنبه شانزدهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و شصت و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - اکبر هاشمی

قانون العاق دو تبصره به ماده ۴۳ قانون توزیع عادلانه آب

ماده واحده - تبصره‌های ذیل به ماده ۴۳ قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱.۱۲.۱۶ مجلس شورای اسلامی اضافه می‌گردد.

تبصره ۱ - در مواردی که دولت قادر به پرداخت به صورت نقدی نیست می‌تواند با توافق مالک به شکل قسطی پرداخت نماید.

تبصره ۲ - به وزارتین کشاورزی و نیرو اجازه داده می‌شود در مواردی که اراضی، مستحداثات، اعیانی و املاک متعلق به اشخاص که در مسیر شبکه آبیاری و زهکشی واقع و زمینهایی که در اجرای طرح غیرقابل استفاده می‌شود با توافق مالک از زمینهایی که در اثر اجرای طرح قابل کشت شده یا بشود و یا از زمینهای موافق که آماده واگذاری است و با در مقابل حق اشتراک از شبکه آبیاری به افراد مذبور داده شود و مابه التفاوت ناشی از بهای زمین و حق اشتراک را به صورت اقساطی پرداخت نمایند.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه سهشنبه چهاردهم آبان ماه هزار و سیصد و شصت و چهار تصویب و در تاریخ ۱۳۶۴.۸.۱۹ به تأییدشورای محترم نگهبان رسیده است.
رئیس مجلس شورای اسلامی - اکبر هاشمی

قانون تنظیم بخشی از مقررات هالی دولت (مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷)

ماده ۶۳ - متن زیر به عنوان یک تبصره به ماده (۲۴) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱.۱۲.۱۶ الحاق می‌گردد:

تبصره - شرکتهای آب منطقه‌ای و آب و برق خوزستان مکلفند در قبال واگذاری حق برداشت جدید آب تحت پوشش طرحهای تأمین و انتقال آب، متناسب با سهم آب تخصیصی، حق اشتراک دریافت و درآمد حاصله را براساس موافقنامه متبادله با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور برای اجرای طرحهای عمرانی مربوط با اولویت نگهداری و مرمت سازه‌های آبی در دست بهره‌برداری در همان منطقه به مصرف برسانند.

آیین‌نامه اجرایی این قانون شامل تعریف حق اشتراک با پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت نیرو به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون الحاق یک ماده به قانون وصول بودخی از دولت و مصرف آن در موارد معین (مصوب ۱۳۸۴/۴/۲۲)

ماده واحده - به وزارت نیرو (شرکتهای آب منطقه‌ای، سازمان آب و برق خوزستان و سازمان آب استان زنجان) اجازه داده می‌شود در مناطق ممنوعه بمنظور تأمین نیاز ضروری آب مصرفی و شرب و بهداشت واحدهای صنعتی، مرغداری و دامداری‌ها، خدماتی و گلخانه‌ای با مصارف آبی اندک (حد اکثر ۲۵ متر مکعب در شباهه روز) بر اساس سقف تخصیص آب در هر دشت نسبت به صدور مجوز اقدام نماید.

وزارت نیرو مکلف است در این مناطق نسبت به اجرای طرحهای جایگزینی (تأمین و انتقال آب، تغذیه مصنوعی، تغییر سیستمهای آبیاری) اقدام نماید به نحوی که میانگین حجم منابع آب زیرزمینی در دوره‌های پنج ساله این مناطق از وضع موجود کمتر نشود. وزارت نیرو موظف است چاههای بدون پروانه حفر شده در مناطق ممنوعه قبل از تصویب قانون توزیع عادلانه آب موضوع تبصره ذیل ماده (۳) قانون فوق الذکر را تا پایان سال ۱۳۸۴ تعیین تکلیف نماید. با انقضای این مهلت تبصره ذیل ماده (۳) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ لغو می‌گردد.

از مقاضیان چاههای موضوع این قانون وجوهی برای صدور این پروانه بر اساس تعریفهای که به تصویب هیأت دولت خواهد رسید دریافت و به درآمد عمومی کشور واریز و در قالب قوانین بودجه سالانه کشور صرف مطالعه و اجرای طرحهای جایگزینی آب زیرزمینی (تأمین و انتقال آب، تغذیه مصنوعی، تغییر سیستمهای آبیاری) جهت جبران معادل آب تخصیص یافته همان

دشت خواهد شد.

آنین نامه اجرایی این ماده به وسیله وزارت نیرو تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۲۶ دیماه ۱۳۸۴ به تأیید شورای سیصد و هشتاد و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۲۲/۰۴/۱۳۸۴ به تأیید شورای نگهبان رسید.

قانون تشکیل شرکتهای آب و فاضلاب (صوب ۱۱/۱۰/۱۳۶۹)

ماده ۱۹ - از تاریخ ابلاغ این قانون کلیه فوانین مغایر با آن از جمله، تبصره ۲ ماده ۲۱ قانون توزیع عادلانه آب لغو می‌شود.

قانون فوق مشتمل بر نوزده ماده و بیازده تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیازدهم دی ماه بک هزار و سیصد و شصت و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۹.۱۰.۱۶ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئيس مجلس شورای اسلامی - مهدی کروبی

قانون تعیین تکلیف چاههای آب فاقد پروانه بهره‌برداری

ماده واحده - وزارت نیرو موظف است ضمن اطلاع رسانی فراگیر و مؤثر به ذی‌نفعان، طی دو سال تمام پس از ابلاغ این قانون، برای کلیه چاههای آب کشاورزی فعال، فاقد پروانه واقع در کلیه دستهای کشورکه قبل از پایان سال ۱۳۸۵ هجری شمسی حفر و توسط وزارت نیرو و دستگاههای تابعه استانی شناسایی شده باشند و بر اساس ظرفیت آبی دشت مرتبط، و با رعایت حریم چاههای مجاز و عدم اضرار به دیگران و عموم مشروط به اجراء آبیاری تحت فشار توسط منفاذی پروانه بهره‌برداری صادر نماید.

تبصره ۱ - به منظور صیانت از سفره‌آبهای زیرزمینی، وزارت نیرو مکلف است با تأمین هزینه از سوی مالکان چاهها، حداقل طی دو سال پس از تصویب این قانون نسبت به نصب کنورهای هوشمند برای تحويل حجمی آب در کلیه چاههای آب کشاورزی اقدام نماید.

تبصره ۲ - وزارت نیرو مکلف است ظرف مدت پنج سال پس از تصویب این قانون و از محل منابع صرفه‌جویی حاصل از کاهش مصرف سوختهای فسیلی ناشی از اجراء این قانون، نسبت به برقی کردن کلیه چاههای آب کشاورزی اقدام نماید.

تبصره ۳ - شرکت‌های آب منطقه‌ای مکلفند هر سه سال بکبار، مشروط به نبود تخلف از مفاد پروانه چاه توسط مالک یا مالکان، نسبت به تمدید پروانه بهره‌برداری چاههای آب کشاورزی در سراسر کشور اقدام نماید.

تبصره ۴ - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مالک دستگاههای حفاری در سراسر کشور موظفند ظرف شه‌ماه پس از ابلاغ این قانون، از شرکتهای آب منطقه‌ای استانها مجوز فعالیت و کارت تردد دریافت و سپس به حمل و نقل و تردد اقدام نمایند. پس از انقضای مهلت تعیین شده، نیروی

انتظامی موظف به جلوگیری از حمل و نقل و یا تردد دستگاههای فاقد مجوز و کارت تردد می‌باشد.

همچنین وزارت نیرو موظف است با همکاری نیروی انتظامی نسبت به توقيف دستگاههای حفاری مختلف به مدت شش‌ماه و حمل آن به توافقگاه (پارکینگ) با هزینه مالک آن اقدام نماید. رسیدگی به اعتراض مالکین در این خصوص بر عهده کمیسیون مندرج در تبصره (۵) این قانون می‌باشد.

تبصره ۵- وزارت نیرو مکلف است جهت رسیدگی به اختلافات ناشی از اجراء این قانون و قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱، در هر استان کمیسیونی تحت عنوان «کمیسیون رسیدگی به امور آبهای زیرزمینی» مرکب از یک نفر قاضی با حکم رئیس قوه قضائیه، یک نفر نماینده سازمان جهاد کشاورزی استان با حکم رئیس سازمان و یک نفر نماینده شرکت آب منطقه‌ای استان با حکم مدیر عامل شرکت تشکیل دهد و نسبت به بررسی پرونده‌های شکایات اشخاص علیه دولت اقدام نماید. رأی لازم توسط قاضی عضو کمیسیون صادر می‌گردد.

احکام صادره مذکور ظرف بیست‌روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در دیوان عدالت اداری می‌باشد.

از تاریخ تصویب این قانون، کلیه دعاوی اشخاص علیه دولت مطروحه در محاکم عمومی برای انخاذ تصمیم به این کمیسیونها احاله خواهد شد.

دیرخانه این کمیسیون در شرکتهای آب منطقه‌ای مستقر می‌باشد.

تبصره ۶- از تاریخ تصویب این قانون هرگونه جایه‌جایی چاههای دارای پروانه که مواجه با کاهش فاصله آبدهی گردیده و یا خشک شده است، صرفاً در اراضی آبخور اولیه چاه و حداقل در محدوده اراضی مالک و مشروط به رعایت سایر ضوابط ماده (۱۱) آئین نامه اجرائی فصل دوم قانون توزیع عادلانه آب و تبصره‌های ذیل آن و با تشخیص کمیسیونهای رسیدگی به صدور پروانه‌ها مجاز می‌باشد.

تبصره ۷- آئین نامه اجرائی این قانون حداقل ظرف سه ماه پس از ابلاغ به پیشنهاد مشترک وزارت‌تخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و هفت تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سیزدهم تیرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۴/۲۳ به تأیید شورای نگهبان رسید.

علی لاریجانی

قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵
ماده ۱۴۰- به منظور مدیریت جامع (به هم پیوسته) و توسعه پایدار منابع آب
در کشور:

الف- در راستای ایجاد تعادل بین تغذیه و برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی در کلیه دشت‌های

کشور، وزارت نیرو نسبت به اجرای:

۱- پروژه‌های سازه‌ای و غیرسازه‌ای در سطح تمامی دشتهای کشور با اولویت دشتهای ممنوعه آبی

۲- اقدامات حفاظتی و جلوگیری و مسلوب‌المنفعه نمودن برداشتهای غیرمجاز از منابع آب زیرزمینی در چهارچوب قانون تعین تکلیف چاههای آب فاقد پروانه

۳- نصب کنترلهای حجمی بر روی کلیه چاههای آب محفوضه دارای پروانه با هزینه مالکان آن

۴- اعمال سیاستهای حمایتی و تشویقی

۵- اجرای نظام مدیریتی آب کشور براساس سه سطح ملی، حوضه‌های آبریز و استانی به نحوی اقدام نماید که تا پایان برنامه با توجه به نزولات آسمانی، تراز منفی سفرهای آب

زیرزمینی در این دشتها نسبت به سال آخر برنامه چهارم حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) (دوازده و نیم درصد ۱۲/۵٪) از محل کنترل آبهای سطحی و دوازده و نیم درصد (۱۲/۵٪) از طریق

آبخیزداری و آبخوانداری) با مشارکت وزارت جهاد کشاورزی بهبود یافته و با استقرار نظام بهره‌برداری مناسب از دشتهای موضوع این بند اهداف پیش‌بینی شده را تحقق بخشد.

ب- وزارت جهاد کشاورزی طرحهای تعادل بخشی نظر آبخیزداری، آبخوانداری، احیاء قنوات، بهبود و اصلاح روشهای آبیاری و استقرار نظام بهره‌برداری مناسب دشتهای موضوع بند «الف» را به نحوی اجراء نماید که اهداف پیش‌بینی شده تحقق یابد.

ج- واردات و صادرات آب به کشورهای منطقه و اجرای طرحهای مشترک آبی با کشورهای هم‌جوار با رعایت منافع ملی و توجیه‌های فنی، اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی با تأیید شورای اقتصاد مجاز است.

د- واحدهای تولیدی، صنعتی، دامداری، خدماتی و سایر واحدهایی که فاضلاب با آلاینده‌گی بیش از حد مجاز استانداردهای ملی تولید می‌نمایند، موظفند تأسیسات جمع‌آوری فاضلاب، تصفیه و دفع بهداشتی پساب را اجراء نمایند. واحدهای مختلف جریمه می‌شوند.

ه- دولت موظف است اعتبارات لازم را در قالب بودجه سناوی به منظور تسريع در اجرای طرحهای استحصال، تنظیم، انتقال و استفاده از حفایه کشور از رودخانه‌های مرزی و منابع مشترک آب منظور نماید.

ماده ۱۴۱-

الف- به منظور افزایش بهره‌وری آب کشاورزی، وزارت نیرو مکلف است نسبت به اصلاح تخصیصها و پروانه‌های موجود آب و تحويل حجمی آب به تشکلهای آب بران به‌نحوی اقدام نماید که سالانه حداقل یک درصد (۱٪) از حجم آب مصارف موجود به ویژه در دشتهای با بیلان آب زیرزمینی منفی کاهش یابد تا آب صرفه‌جوئی شده در جهت توسعه اراضی جدید بخش کشاورزی یا سایر مصارف با روشهای نوین آبیاری مورد استفاده قرار گیرد.

ب- وزارت نیرو مکلف است تا پایان برنامه به تدریج نسبت به صدور سند بهره‌برداری آب برای تمامی حقاید داران و دارندگان مجوز تخصیص آب اقدام نماید. مبادله این اسناد با اطلاع وزارت نیرو (شرکت‌های آب منطقه‌ای) و با رعایت قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغات و اصلاحات بعدی آن و همچنین رعایت حفظ سطح کشت در بازارهای محلی مجاز است.

ج- دولت مکلف است در تهیه و اجرای همزمان طرحهای تأمین آب و طرحهای مکمل نظیر احداث شبکه‌های آبیاری و زهکشی و تجهیز و نوسازی اراضی پایین دست و طرحهای حفاظت خاک و آبخیزداری در حوزه‌های بالادست سدهای مخزنی هماهنگی لازم را به عمل آورد.

د- دولت شبکه‌های اصلی و فرعی آبیاری و زهکشی اراضی آبخور سدهای احداث شده را گسترش دهد به نحوی که سالانه حداقل بیست واحد درصد نسبت به عملکرد طرحهای سال قبل افزایش باید.

ماده ۱۴۲- به منظور تقویت بازارهای محلی و منطقه‌ای و توجه به ارزش آب:

الف- به وزارت نیرو اجازه داده می‌شود خرید آب استحصالی و پساب تصفیه شده از سرمایه‌گذاران اعم از داخلی و خارجی، آب مازاد ناشی از صرفه جویی حقاید داران در بخش‌های مصرف و همچنین هزینه‌های انتقال آب توسط بخش غیردولتی را با قیمت توافقی یا با پرداخت پارانه براساس دستورالعمل مصوب شورای اقتصاد، تضمین نماید.

ب- سرمایه‌گذاری و مالکیت، مدیریت و بهره‌برداری سدها و شبکه‌های آبرسانی با حفظ کلیه حقوق حقاید بران، توسط بنگاهها و نهادهای عمومی غیردولتی و بخش‌های تعاونی و خصوصی با رعایت سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و قانون مربوط مجاز است.

ج- به منظور جمع آوری آبهای سطحی و هرز آبهای پراکنده و نیز استفاده و جمع آوری نزولات آسمانی در فصلهای غیرزراعی برای بهبود کشاورزی، وزارت نیرو موظف است در دو سال اول برنامه نسبت به احیاء آب بندانهای شناخته شده اقدام و درصورت نیاز آب بندانهای جدید احداث نماید.

بنده تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور مصوب ۱۴۲/۶

ز- مالیات بر ارزش افزوده و عوارض آب، برق و گاز با توجه به مالیات و عوارض مندرج در صورتحساب (فووض) مصرف کنندگان و همچنین نفت تولیدی و فرآورده‌های وارداتی، فقط یکبار در انتهای زنجیره تولید و توزیع آنها توسط شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی (شرکتهای پالایش نفت) و شرکتهای دولتی تابعه ذی‌ربط وزارت نفت و شرکتهای گاز استانی و شرکتهای تابعه ذی‌ربط وزارت نیرو و شرکتهای توزیع آب و برق استانی بر مبنای قیمت فروش داخلی محاسبه و دریافت می‌شود. مالیات مزبور به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و عوارض طبق ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۷/۲/۱۷ توسط سازمان امور مالیاتی کشور واریز می‌گردد. همچنین مبنای قیمت فروش برای محاسبه عوارض

آلایندگی موضوع تبصره (۱) ماده (۴۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده، قیمت فروش فرآورده به مصرف کننده نهائی در داخل کشور است.

- ۶ -

الف- به شرکت‌های وابسته و تابعه وزارت خانه‌های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی اجازه داده می‌شود با رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۷/۷/۳۰ تا سقف یکصد و پنجاه هزار میلیارد (۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای اجرای طرحهای انتفاعی دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی خود با اولویت اجرای پروژه‌ها و طرحهای مبادین نفت و گاز مشترک با همایگان و مهار آبهای مرزی، طرحهای حمل و نقل، طرحهای آبرسانی و تأمین آب، احداث و تکمیل طرحهای آب شیرین کن، تصفیه خانه‌های آب و فاضلاب، نیروگاههای برق و همچنین مناطق محروم و کمتر توسعه یافته، اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی و با رعایت ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و برای طرحهایی که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، با تضمین خود در خصوص اصل و سود، منتشر نمایند.

بند هـ تبصره ۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور مصوب ۱۴۹۲/۱۲/۶

- ۹ -

هـ- وزارت نیرو از طریق شرکت‌های آبفای شهری سراسر کشور مکلف است علاوه بر دریافت نرخ آب‌های شهری، به ازای هر مترمکعب فروش آب شرب مبلغ یکصد (۱۰۰) ریال از مشترکین آب دریافت و به خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. صدرصد (۱۰٪) وجوده دریافتی تا سقف سیصد و نود میلیارد (۳۹۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل حساب مذکور صرفاً جهت آبرسانی شرب روستایی اختصاص می‌یابد. اعتبار مذکور براساس شاخص کمبود آب شرب سالم بین استان‌های کشور در مقاطع سه‌ماهه از طریق شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور توزیع می‌شود تا پس از مبادله موافقنامه بین معاونت برنامه‌ریزی استانداری‌ها و شرکت‌های آب و فاضلاب روستایی استان‌ها هزینه گردد. اعتبار مذکور حسب وصولی‌ها صدرصد (۱۰٪) تخصیص یافته است. وجوده فوق به عنوان درآمد شرکت ذی‌ربط محاسب نمی‌گردد و مشمول مالیات نیست.

قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۸۷/۲/۱۷

ماده ۱- عرضه کالاها و ارائه خدمات در ایران و همچنین واردات و صادرات آنها مشمول مقررات این قانون می‌باشد.